



Acte d'inauguració del curs acadèmic 2020-2021 del sistema universitari català a la Universitat Politècnica de Catalunya (30/09/2020)

Parlament del president del Consell Social, Ramon Carbonell

Avui hauria de presidir l'acte el president Torra, elegit pel nostre Parlament, però el Tribunal Suprem espanyol li ho ha impedit per mantenir una pancarta en què s'expressava lliurement...

Com a universitaris hem de defensar la llibertat d'expressió i apostar sempre pel diàleg per a la resolució de conflictes, especialment els polítics.

President Torra (en absència), rector, conseller, autoritats, membres de la comunitat universitària, representants d'empreses i institucions que sou aquí físicament i els qui ens segueu a distància.

Avui inaugurem el curs 2020-2021 del sistema universitari català i donem inici al tan esperat any del 50è aniversari de la UPC, i ho hem de fer amb un aforament reduït per raons que no cal que expliciti.

L'any passat parlàvem que la UPC està en una posició immillorable per fer-se seus els reptes dels ODS de les Nacions Unides... però la COVID ens els ha eclipsat.

Aquesta pandèmia, a més, ha fet palès amb tota la cruesa, el valor de la ciència i de la tecnologia, tan necessàries per combatre-la.

Avui som més conscients que mai del valor de la feina que fan els professionals sanitaris, científics i tecnòlegs formats a les nostres universitats, compromesos amb la generació i gestió del coneixement per millorar la salut col·lectiva.

Més enllà del valor de la ciència, la pandèmia ha tornat a posar de manifest les mancances del sistema, tant internes com externes.

Què més haurà de passar perquè reaccionem?

Si volem continuar comptant amb professionals de primer nivell per treure'ns les castanyes del foc, necessitem la complicitat de tothom, també dels mitjans de comunicació, per posar en relleu la importància de la universitat (amb totes les seves mancances, que les té)... en la formació de professionals titulats, en la formació de doctorands i doctorandes, en la formació de científics i científiques i - alhora-, en la generació de nou coneixement. Tots aquests elements convergeixen a generar progrés social, a construir una societat del coneixement

més resilient a les crisis, més ben preparada per al futur i, sobretot, més cohesionada.

Abans de la pandèmia, administracions, patronals, sindicats, universitats i centres de recerca, tots junts, vam estar treballant en el Pacte Nacional per a la Societat del Coneixement, que es va aprovar just abans de l'estiu.

Aquest acord de país ha de ser la guia del Govern per definir la política universitària i l'estratègia de recerca, desenvolupament i innovació de Catalunya, per a que les universitats continuïn essent un element cabdal en la resolució dels desequilibris socials que la COVID ha portat fins a l'extrem i en la consecució dels ODS.

Sovint defineixo el Consell Social com l'*alter ego* de l'equip rectoral. Tècnicament som òrgans de govern de les universitats en representació de la societat catalana (tenim persones nomenades pel Govern, pel Parlament, pels Ajuntaments, organitzacions empresarials, sindicats i alumni). Els consells socials treballem per fer realitat aquesta societat del coneixement, perquè volem una societat més forta, més justa, més equilibrada i més cohesionada. També ho tenim clar.

La UPC és una universitat dispersa en el territori: Barcelona, Terrassa, Castelldefels, Manresa, Vilanova i Sant Cugat i és aprofitant aquesta dispersió territorial que maximitzem la superfície de contacte amb la societat a la qual servim.

Aquesta universitat politècnica i "federal", enguany -malgrat que tenim escoles centenàries-, compleix els seus primers 50 anys.

És un bon moment per repassar el progrés que la UPC ha pogut acompanyar en aquests anys.

La Trinca deia, als anys setanta, amb música d'Strauss, que el "Llobregat era amarronat, el Besòs era verd, Groc n'era el Ter" i seguia amb la paleta de colors amb l'Ebre i el Segre...

Avui hem aconseguit que les llúdrigues tornin als nostres deltes, senyal de la qualitat de l'aigua, s'ha aconseguit que aquesta aigua potable arribi arreu i hem convertit la pluja, el vent i el sol en electricitat amb una gran qualitat de subministrament.

Igualment, hem ajudat que el gas natural arribi a totes les llars, també internet (què hauria sigut el confinament sense internet!) i les xarxes de telefonia fix i mòbil (ara li toca el desplegament al 5G), les carreteres, els aeroports, els ports, els edificis, l'urbanisme...tots aquests projectes que parlen del nostre passat, ens situen també en un futur sense límits.

I, per acabar, tal com vaig fer l'any passat, vull fer esment especial al repte de l'emergència climàtica perquè enguany la pandèmia no ens ha permès veure clarament la mutació de canvi climàtic a crisi climàtica i, agradi més o menys als negacionistes, aquest és el repte de la nostra generació.

Qui avui està en la millor posició per fer-se seu aquest repte social i econòmic de primer ordre, som les nostres universitats.

Tenim els ingredients necessaris:

- Energia primària abundant i gratuïta: el Sol que és la mare del vent, de l'aigua i de la biomassa.
- Tecnologies madures pròpies i provades al mercat que han estat produint els quilowatts hora més econòmics i competitius, cosa que ha ajudat a abaixar el preu mitjà del mix actual.
- Professionals capaços de conduir la transformació digital necessària per a aquest nou paradigma i fer-de passada- aquesta renovació generacional energètica...

Que ens manca, doncs? Que els reguladors del sistema i de la competència facilitin l'entrada a l'era digital i es deixi de protegir les subvencions a les energies fòssils alienes, per fer possible la competència lliure de les renovables que son autòctones, netes i barates.

I ara si, per acabar: que la situació de pandèmia que vivim no desllueixi la celebració d'aquests 50 anys, que ens ha de servir per ser més presents al món per fer-lo un lloc millor per a tothom.

Bon curs 2020-2021